

§23

Fortsatt avgiftsfri vaccination mot HPV för rekommenderade grupper (RS/19/2026)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten rekommenderar sedan december 2024 att alla ovaccinerade individer yngre än 27 år vaccineras mot HPV, 2 doser för immunfriska och 3 doser för individer med nedsatt immunförsvar. Av statliga styrmedel mot cancer avsattes 1 200 000 för HPV-vaccination under 2025. Hittills har ungefär hälften av de avsatta medlen nyttjats, huvudsakligen till vaccination på gymnasier i samarbete med elevhälsan. Nationell konsensus är att de unga männen på gymnasiet skall prioriteras i vaccinationsinsatsen, eftersom vaccinet har bättre effekt i denna grupp jämfört med i de äldre årskohorter som omfattas av rekommendationen, relaterat till en lägre grad av tidigare exponering för viruset. Till och med oktober 2025 har 50% av de unga männen på gymnasiet i Jämtland Härjedalen, födda 2008 eller tidigare, accepterat erbjudandet om en första dos HPV-vaccin. Det motsvarar ungefär 12% av hela gruppen ovaccinerade yngre än 27 år.

Regionfullmäktige fattade 18 juni 2025 beslut om avgiftsfrihet under 2025 vid HPV-vaccination för den rekommenderade gruppen ovaccinerade yngre än 27 år, samt för utvalda riskgrupper 27–44 år. Själva vaccinet är kostnadsfritt för samtliga dessa grupper eftersom det är förutsättningen för att få köpa in vaccinet till upphandlat pris. Avgiftsfrihet innebär att besöksavgiften ("stickavgiften") subventioneras. Utan denna subvention behöver den som vaccineras betala en besöksavgift om 400 SEK. Det är sannolikt att det blir svårt att nå en hög och jämlik vaccinationstäckning om en avgift tas ut. Ett alternativ kan vara att behålla avgiftsfrihet för ovaccinerade yngre än 27 år, men ta ut en avgift för riskgrupper som är 27 år och äldre.

Om vi lyckas med den ambitiösa målsättningen att under 2026 vaccinera ytterligare 45% av de ovaccinerade yngre än 27 år med en första dos, och 20% med en andra dos, skulle knappt 5000 doser administreras till en kostnad av dryga 3 000 000 SEK. Baserat på höstens svala intresse för vaccination bland individer som inte går på gymnasiet, är dock risken att vi inte lyckas mobilisera så många till att vaccinera sig mot HPV. Om vi vaccinerar med samma vaccinationstakt som denna höst kommer sannolikt 2 000 000 SEK att räcka för hela årets insats. Skulle avsatta medel ta slut innan årsskiftet 26/27 kan vissa justeringar göras genom att exempelvis skjuta på dos 2 till 2027.

Det är väntat att regionen erhåller statliga styrmedel mot cancer även för 2026. Hälso- och sjukvårdsledningen ser att HPV-vaccination är en prioriterad aktivitet i det cancerförebyggande arbetet och avsätter medel för denna insats även under 2026,

Regionstyrelsen

2026-01-20

om statliga styrmedel erhålls.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2025-12-18 § 155 och föreslår regionfullmäktige att HPV-vaccination för ovaccinerade individer, 26 år och yngre, samt för utvalda riskgrupper 27-44 år även fortsättningsvis (verksamhetsår 2026) är avgiftsfri, under förutsättning att regionen erhåller statliga cancermedel även för år 2026.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Fortsatt avgiftsfri HPV-vaccination
- §155 Hälso- och sjukvårdsnämnden Fortsatt avgiftsfri vaccination mot HPV för rekommenderade grupper